

Під час оформлення земель оборонне відомство стикнулося з рядом проблем. Основною проблемою стало отримання дозволів обласних адміністрацій на розробку проектів землеустрою. Якщо ці проблеми не зникнуть, надання дозволів на проведення інвентаризації будуть надходити у формі наказів Держгеокадастру.

Уповноваженим органом у сфері державної інвентаризації земель є Кабінет Міністрів України. Постанову Кабінет Міністрів України № 476 «Про затвердження Порядку проведення інвентаризації земель та визнання такими, що втратили чинність, деяких постанов Кабінету Міністрів України» прийняв 5 червня 2019 року. Цей Порядок визначає вимоги щодо проведення інвентаризації земель під час здійснення землеустрою та складання за її результатами технічної документації із землеустрою щодо проведення інвентаризації земель [1, 1 с.].

За 2014–2019 роки Міністерству оборони було повернено право користування майже 51260 га земель. У 2018 році на користь Міністерства оборони ухвалено 58 судових рішень, поновлено право користування 20800 га земель. У 2019 році – 22 судових рішення, поновлено право користування 11640 га. Частково повернено землі оборони в Чернівецькій та Одеській областях. Триває боротьба за 8,5 га земель на Херсонщині, а також 1500 м² майна в Одесі, Львівщині та Миколаївщині. Окрім землі, у власність Міністерству оборони повернено й 1717 м² військового майна – незаконно відчуженої нерухомості. [3, 1 с.] Право власності держави визнано судовими рішеннями, проте процес їх фактичного повернення досі триває.

За випадками самовільного заняття земельних ділянок і нерухомого військового майна правоохоронними органами проводяться досудові розслідування. Наразі триває спільна робота квартирно-експлуатаційних органів, військової прокуратури, військової служби правового порядку, Юридичного департаменту Міністерства оборони з повернення незаконно вилучених земельних ділянок до складу земель оборони. Військові представники Міністерства оборони України спільно з органами військової прокуратури здійснюють представництво інтересів відомства в судах різних інстанцій. [2, 1 с.]

Зараз в Україні завершується процес інвентаризації земель сільськогосподарського призначення. Після її закінчення почнеться інвентаризація земель оборони, яку у Міністерстві оборони планують завершити до кінця 2023 року.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Про затвердження Порядку проведення інвентаризації земель та визнання такими, що втратили чинність, деяких постанов Кабінету Міністрів України: Постанову Кабінету Міністрів України № 476 від 5 червня 2019 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/476-2019>
2. До сфери управління Міністерства оборони України повернуто землі. Міністерство оборони України. URL: <http://www.mil.gov.ua/news/2019/07/25>
3. Від початку року у власність Міноборони повернуто 350 гектарів землі оборони та значну кількість військового майна. Урядовий портал. URL: <https://www.kmu.gov.ua/news/vid-pochatku-roku-u-vlasnist-minoboroni-povernuto-350-gektariv-zemli-oboroni-ta-znachnu-kilkist-vijskovogo-majna>
4. Держгеокадастр допоможе Міністерству оборони України у проведенні інвентаризації земель оборони. Міністерство оборони України. URL: <https://www.mil.gov.ua/news/2020/10/12/derzhgeokadastr-dopomozhe-ministerstvu-oboroni-ukraini-u-provedenni-inventarizacii-zemel-oboroni/>

УДК 332.33(469)

ЗУБЧУК А.О., магістрант

Науковий керівник – **КОМАРОВА Н.В.**, д-р філ. з економіки

Білоцерківський національний аграрний університет

ЕКОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ТРАНСФОРМАЦІЇ ЗЕМЕЛЬ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО ПРИЗНАЧЕННЯ

Трансформація земель сільськогосподарського призначення є досить актуальною в період відкриття ринку земель. Використання земель сільськогосподарського призначення на сьогоднішній день є монополістичним, де великими земельними масивами користується один агрохолдинг. В таких умовах стрімко набирає обертів інструмент оренди земель, який призводить до надмірної розораності, нераціонального використання та погіршення якісних властивостей ґрунтів на землях сільськогосподарського призначення.

Ключові слова: трансформація земель, землі сільськогосподарського призначення, оренда землі, раціональне використання, деградація ґрунтів.

Трансформація земель – зміна їх цільового та функціонального призначення. Необхідно, щоб трансформація земель була інтенсивною, тобто передбачала перехід менш продуктивних угідь в більш продуктивні (пасовища в рілля, болота в сіножаті і т.д.)

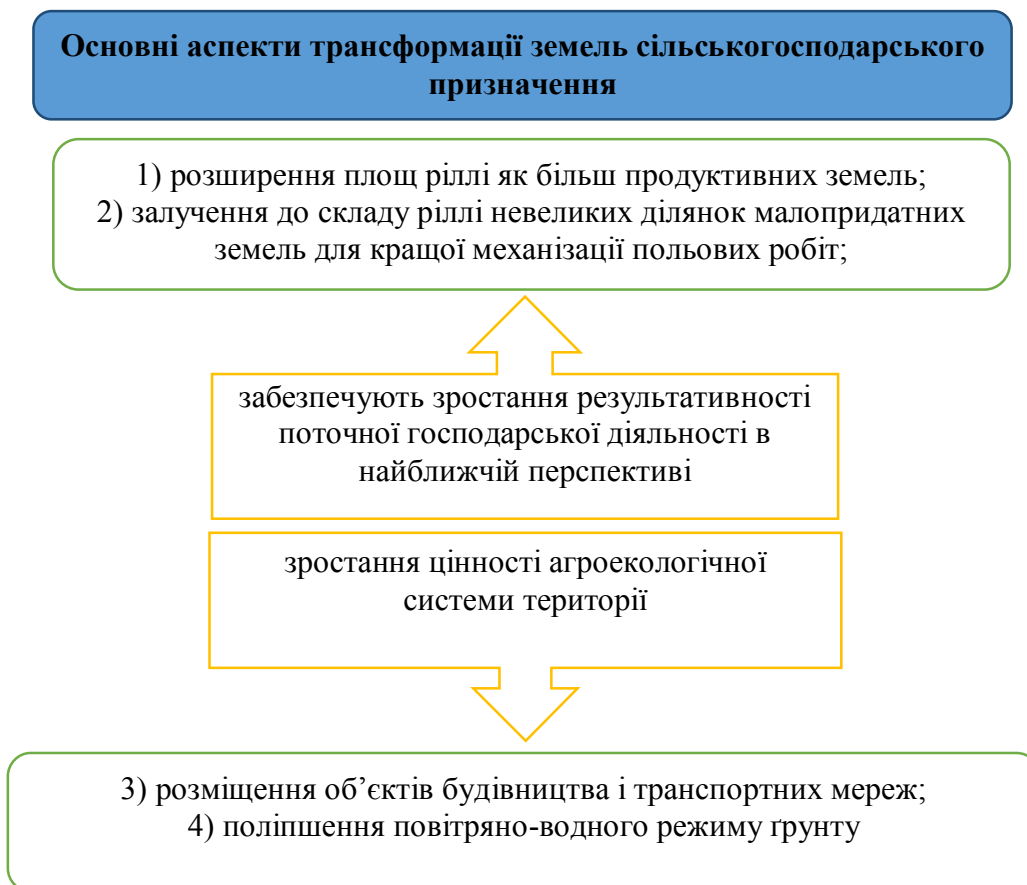

Рис. 1. Схема основних аспектів трансформації земель сільськогосподарського призначення.

Україна характеризується високими за якістю ґрунтами, але урожайність культур стає з кожним роком нищою. Тому залучаються для розорення все більше земель, які не призначенні для вирощування сільськогосподарських культур. Підтвердженням цього наша країна має найвищий рівень розораності – 78 % (таблиця 1) [1].

Таблиця 1 – Структура сільськогосподарських угідь в Україні

Роки	Сільськогосподарські землі, тис. га					
	Усього	з них: рілля	сіножаті	пасовища	перелоги	багаторічні насадження
2000	41827,00	32563,60	2388,60	5521,30	421,60	931,90
2005	41722,20	32451,90	2429,20	5521,30	419,30	900,50
2010	41576,00	32476,50	5481,90	2410,90	310,20	896,50
2013	41525,80	32525,50	2408,80	5446,80	251,20	893,50
2014	41511,70	32531,10	2407,30	5441,00	239,40	892,90
2015	41507,90	32541,30	2406,40	5434,10	233,70	892,40
2016	41504,90	32543,40	2402,90	5430,90	230,60	897,10
2017	41489,30	32544,30	2399,40	5421,50	229,30	894,80
2017 р. до 2000 р., %	99,19	99,94	100,45	98,19	54,39	96,02

Виявлена закономірність вказує на те, що більшість виробників сільськогосподарської продукції намагаються збільшити площу ріллі за рахунок розробки інших категорій земель, тобто до екстенсивного використання земель [2]. Внаслідок інтенсивного використання земель та недотримання раціонального використання територій рівень деградації сільськогосподарських угідь росте. Тому на даний час, необхідно оптимізувати земельний фонд та залучити заходи, щодо зменшення сільськогосподарської освоєності, що в свою чергу зменшить розораність угідь.

В результаті відбудеться покращення екологічного стану агроладшафтів підвищити інтенсифікацію сільськогосподарського виробництва за рахунок концентрації фінансових ресурсів на менших прощах. В даному випадку необхідно залучити обґрунтовану трансформацію земельних угідь.

Вважається, що у процесі трансформації сільськогосподарських угідь найбільш складним завданням сьогодні в Україні є вилучення з аграрного обороту від трьох до п'яти мільйонів гектарів ерозованих та деградованих земель, їх заліснення або формування культурних чи природних пасовищ як однієї з основ органічного землеробства й отримання екологічно чистої продукції тваринництва. Економічною вигодою від такого кроку, як стверджує І. Кириленко, є те, що на площах, які залишаються в обробітку, виникають додаткові можливості отримання ефекту від більшої концентрації матеріальних і фінансових ресурсів, а завдяки застосуванню дешевих пасовищних кормів собівартість тваринницької продукції, залежно від тривалості сезонного використання, може зменшитися на 40–70 % [3, 46 с.].

Сучасна наука вже запроваджує певні заходи, які забезпечують запобігання нерациональному використанню земель. А саме проведення внутрігосподарського землеустрою, метою якого є територіальна організація земель в межах сільськогосподарських підприємств.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Офіційний сайт Державної служби статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>
2. Ефективні фермери чи неефективні агрохолдинги. URL: <https://latifundist.com/193-efektivn-fermeri-chi-neeaktivn-agroholdingi>.
3. Кириленко І. Г. Актуальні питання ринку земель сільськогосподарського призначення. Економіка АПК. 2009. № 3. С. 44–46.

УДК: 332.64

ЛИТВИН В.Р., магістрант

Науковий керівник – **КОМАРОВА Н.В.**, д-р філ. з економіки

Білоцерківський національний аграрний університет

vlad.lytvyn1998@gmail.com

ОБґРУНТУВАННЯ ПЛАТНОСТІ ЗЕМЛЕКОРИСТУВАННЯ НА ОСНОВІ НОРМАТИВНО ГРОШОВОЇ ОЦІНКИ ЗЕМЕЛЬ

Обґрунтовано необхідність платності землекористування на основі НГО земель, розглянуті права користування і права власності земельною ділянкою, процеси укладання цивільно-правових угод, прямий вплив здійснення нормативної грошової оцінки на розмір податку земельної ділянки, державного мита при міні і т.д.

Ключові слова: плата за землю, грошова оцінка земель, платність землекористування, рентний дохід.

Платність землекористування була введена в дію у 1992 році. Законом України «Про плату за землю» від 3 липня було визначено ставку земельного податку за категорією земель та порядок його розрахунку і оплати, умови, розмір і строки плати за оренду, розподілення та застосування коштів від плати за землю [2].

Цей закон визначав, що завдяки коштам які сплачуються за землю повинні будуть запровадити такі цілі: фінансувати заходи раціонального використання та охорони земель, підвищити родючість ґрунтів; ведення державного земельного кадастру, землеустрою, моніторингу земель; створити земельний інноваційний фонд; відшкодувати витрати